

– Plejehjemsbeboere tager i gennemsnit otte lægemidler om dagen, hvilket giver store udfordringer. Det er en praktisk belastning for mange af de ældre at tage så meget medicin.

Carina Lundby, ph.d.-studerende

BLÅ BOG

Carina Lundby er ph.d.-studerende og farmaceut ved Institut for Sundhedstjenesteforskning ved SDU. Hun arbejder særligt med at afdække holdninger og barrierer til afmedicinering blandt ældre i den sidste del af livet.

Kontakt: clolesen@health.sdu.dk

Færre piller skal give ældre bedre livskvalitet

Når ældre kommer på plejehjem, stiger deres medicinformbrug markant. SDU-forsker skal nu undersøge, om de store mængder medicin egentlig gavner de ældre i den sidste del af livet

Et studie har vist, at danske plejehjemsbeboere oplever en stigning i deres medicinformbrug i forbindelse med indflytning på plejehjem, og det skaber udfordringer for dem selv og sundhedspersonalet. Gavner det for eksempel 85-årige fru Hansen at tage otte forskellige lægemidler om dagen, eller ville hendes livskvalitet forblive den samme eller måske ligefrem bedre, hvis hun kun fik den mest nødvendige medicin?

Det vil ph.d.-studerende Carina Lundby fra Institut for Sundhedstjenesteforskning på SDU finde svar på. Den unge forsker og hendes kolleger er i gang med et klinisk studie, der skal undersøge, om livskvaliteten for ældre med en forventet restlevetid på under to år kan forbedres, hvis medicinformbruget afstemmes med de ældres ønsker og mål – og der trappes ned i den medicin, som ikke længere giver værdi.

– Beboere på plejehjem tager rigtig meget medicin, hvor en del omfatter lægemidler af tvivlsom gavn for ældre i den sidste del af livet, siger Carina Lundby.

Stigende forbrug giver udfordringer

Projektet er en del af en ny satsning på SDU og OUH kaldet ODIN, som er et samarbejde mellem Forskningsenheden for Almen Praksis og Afdeling for Klinisk Farmakologi og Farmaci på SDU

samt Sygehusapotek Fyn og Geriatrik Afdeling på OUH. Målet er at fremme en mere hensigtsmæssig brug af medicin blandt ældre i den sidste del af deres liv.

– I tidligere interview- og spørgeskemaundersøgelser har vi talt med ældre på plejehjem, som skal tage en betydelig mængde piller fra morgen til aften, og det betyder altså, at nogle af dem simpelthen mister appetitten.

– Meget af medicinen er af tvivlsom gavn for ældre i den sidste del af livet, og derfor vil vi med vores studie bidrage til debatten om, hvordan vi mest effektivt behandler disse borgere, og om store mængder medicin egentlig gavner dem, siger Carina Lundby.

Tid at spare

Hun har været med til at kortlægge medicinformbruget blandt danske plejehjemsbeboere, og denne kortlægning viste, at den gennemsnitlige levetid på plejehjem er omkring to år. Til trods for dette er der et stort forbrug af forebyggende medicin på plejehjemmene. Carina Lundby mener, at denne behandling givetvis er til gavn for nogle ældre, mens andre med fordel kunne stoppe med en del af medicinen.

– Plejehjemsbeboere tager i gennemsnit otte lægemidler om dagen, hvilket giver store udfordringer.

Det er en praktisk belastning for mange af de ældre at tage så meget medicin, og jo flere lægemidler de tager, jo større en risiko har de for at opleve bivirkninger og interaktioner, siger forskeren og tilføjer:

– De store mængder medicin er også en udfordring for personalet, som bruger enormt meget tid på at bestille medicin hjem og gøre det klart. Hvis nogle af beboerne egentlig ikke har brug for den medicin, kunne tiden bruges meget bedre et andet sted.

Udfordring for sundhedspersonalet

En af overraskelserne i kortlægningen var, at mange plejehjemsbeboere fortsætter deres stignende medicinbehandling gennem længere tid, selv om nogle behandlinger ofte er af tvivlsom gavn.

Carina Lundby påpeger, at det er vigtigt løbende at tage stilling til de ældres medicinlister, fordi deres sygdomsbillede kan ændre sig:

– Nogle patienter kan være i behandling med medicin i flere år. Det er ikke sikkert, at den behandling, som fru Hansen startede på for ti år siden, er nødvendig nu.

– Der findes mange kliniske behandlingsvejledninger, som man behandler ud fra, men en stor del af dem indeholder kun vejledning om, hvordan og hvornår man skal starte en behandling, og hvordan dette skal gøres. ↵

ODIN

Projektet hører under ODIN (Odense Deprescribing INitiative), som er et forsknings-samarbejde mellem fire forskningsenheder i Odense, og som arbejder med at fremme mere hensigtsmæssig brug af medicin via afmedicinering.

Jo flere lægemidler plejehjemsbeboere tager, jo større en risiko har de for at opleve bivirkninger og interaktioner, siger ph.d.-studerende Carina Lundby. Foto: Ritzau Scanpix.